

Duitsers sceptisch over Duitse eenwording

[Achtergrond](#) - 3 oktober 2023 - Auteur: Marja Verburg

33 jaar na de Duitse eenwording zijn veel Duitsers sceptischer geworden over de vraag of Oost- en West-Duitsland naar elkaar zijn toe gegroeid. Dat blijkt uit verschillende opiniepeilingen. Ook de officiële cijfers laten zien dat er nog steeds grote verschillen zijn.

Dat wat Oost- en West-Duitsers van elkaar scheidt overheerst over dat wat hen bindt. Dat zegt 60 procent van de ondervraagden in een [peiling van onderzoeksbureau Forsa](#). In 2019 zag een meerderheid van 51 procent juist dat Oost en West naar elkaar toe groeiden. Forsa houdt de peiling sinds 20 jaar. De laatste keer dat het resultaat zo negatief was als nu was in 2008.

Vooral in Oost-Duitsland is de stemming over de Duitse eenheid negatief. Daar zegt 75 procent van de ondervraagden dat wat Oost en West van elkaar scheidt overheerst, aldus Forsa. Ook uit een peiling van de regionale zender MDR onder inwoners van Thüringen, Saksen en Saksen-Anhalt blijkt dat zij sceptischer zijn geworden over de eenwording: 73 procent zegt dat de eenheid nog steeds niet voltooid is. Vorig jaar was dat 67 procent. Vooral ouderen zijn pessimistisch.

Tweederde van de ondervraagden in de [MDR-Meinungsbarometer](#) - die niet representatief is, maar wel naar wetenschappelijke criteria beoordeeld - zegt dat de Dag van de Duitse Eenheid geen of nauwelijks emotionele waarde voor hen heeft. In 2020 gaf 51 procent juist aan dat de herdenkingsdag een grote emotionele betekenis had. "De dag heeft geen betekenis omdat er na 33 jaar geen eenheid is", reageerde een 66-jarige man op de vragen van de MDR. Twee jongere ondervraagden gaven aan dat de dag geen speciale waarde heeft, omdat de eenwording voor hen geschiedenis is. "Ik ben na de *Wende* geboren. Voor mij is er maar één Duitsland."

Verschillen in lonen en leidinggevende functies

De ondervraagde inwoners van de drie Oost-Duitse deelstaten geven aan dat de eenheid wat hen betreft pas voltooid is als Oost- en West-Duitsers dezelfde lonen en pensioenen krijgen, als ze gelijk vertegenwoordigd zijn in leidinggevende functies en als er meer gelijkheid is in het economische beleid.

'Ik ben na de Wende geboren. Voor mij is er maar één Duitsland'

Uit de officiële cijfers blijkt ook dat de verschillen nog steeds groot zijn. Het brutojaarloon bedroeg in 2022 in Oost-Duitsland 86 procent van dat van West-Duitsland en het bruto binnenlands product 79 procent, staat in het [jaarlijkse rapport over de stand van de Duitse eenheid](#). Oost-Duitsers vormen 20 procent van de Duitse bevolking maar zijn slechts in 12,2 procent van de leidinggevende functies vertegenwoordigd. Ook hebben ze een stuk minder vermogen dan mensen in het Westen.

De Oost-Duitse deelstaten lijden nog steeds onder de gevolgen van het vertrek van miljoenen mensen na de val van de Muur, [citeert Tagesschau Carsten Schneider](#), de speciale gezant van de regering voor Oost-Duitsland. Daardoor is er al sinds de jaren negentig een tekort aan arbeids- en vakkrachten.

Positief is dat de pensioenen in Oost- en West-Duitsland inmiddels gelijk zijn getrokken en dat de verschillen in levensverwachting veel kleiner zijn geworden. Tijdens de coronapandemie zijn die verschillen wel weer toegenomen. Ook worden veel moderne fabrieken in Oost-Duitsland gebouwd. Saksen is de afgelopen jaren uitgegroeid tot het centrum van de halfgeleiderindustrie, aldus Schneider.

Einheitswippe

De officiële viering van de Dag van de Duitse Eenheid [vindt vandaag in Hamburg plaats](#). 3 oktober is in heel Duitsland een vrije dag en de havenstad verwacht honderdduizenden bezoekers. Hoogtepunt van de [festiviteiten](#) is de viering dinsdagmiddag in de Elbphilharmonie, met 1300 gasten onder wie veel hoogwaardigheidsbekleders en alle minister-presidenten van de deelstaten.

Ter ere van de Duitse eenheid, die in 1990 tot stand kwam, wordt in Berlijn gewerkt aan een monument. Het Vrijheids- en Eenheidsmonument, dat in de volksmond '[Einheitswippe](#)' heet, had vorig jaar op 3 oktober geopend moeten worden, maar dat werd niet gehaald. Ook een nieuwe datum dit jaar [bleek onrealistisch](#). Wanneer het monument nu wordt onthuld, is onduidelijk.

Op 2 oktober heeft de ZDF het eerste [tv-interview uitgezonden met oud-bondskanselier Angela Merkel](#). Daarin bespreekt ze de staat van de Duitse eenheid, de DDR, de rechts-nationalistische partij AfD en andere actuele thema's.

Tijdlijn Duitse eenwording

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/56727/duitsers-sceptisch-over-duitse-eenwording>